

...ili kako da matematičar postane nobelovac

Dvumila sam se da li da stavim podnaslov na naslovnoj strani. Međutim utvrdih da ne bi prijao oku jer je malo mesta. Stoga sam se odlučila da napišem neku vrstu uvoda.

Kada kažemo Nobelova nagrada, većina nas iz Srbije pomisli na Ivu Andrića, našeg zasad jedinog nobelovca. Takođe, pre par godina, gledali smo film o Džonu Nešu, matematičaru koji je dobio Nobelovu nagradu za ekonomiju. Jedna od najpoznatijih priča koja okružuje ovu nagradu je, svakako ona koja kaže da je Alfred Nobel krivio jednog matematičara za neuspeh u ljubavi. Bio je kivan na njega do kraja života i kada je sastavljao testament, pa je to ralog zašto ne postoji i Nobelova nagrada za matematiku. Međutim ova priča nije istinita. A i da jeste, matematičari su pronašli rupu u zakonu. Naime, Nobelovom nagradom za ekonomiju su do 2007. nagrađena 66 naučnika. Od tog broja, 20 ih je bilo sa univerzitetskom diplomom matematičara. A ne zaboravimo i na Bertrana Rasela, matematičara i filozofa koji je dobio Nobelovu nagradu za književnost.

Sad se sigurno pitate koja je veza između ove teme i Nobelove nagrade. Objašnjenje sledi. Blek – Šols diferencijalna jednačina je samo deo Blek – Šols modela za određivanje vrednosti opcija. Opcije su vrsta finansijskih instrumenata. Njima se trguje na berzi na isti način kako se trguje sa akcijama ili naftom ili smrznutim svinjskim polutkama.

Ova jednačina je jedan od najpoznatijih i najkorišćenijih matematičkih izraza u finansijskom svetu. Jedan od tvorca modela, Majron Šols je 1997. godine, zajedno sa kolegom Robertom Mertonom, dobio Nobelovu nagradu za ekonomiju. Šolsov kolega, Fišer Blek, je preminuo 1995. godine, te je uskraćen na osnovu pravila da se Nobelove nagrade ne dodeljuju posthumno. Za utehu je da su istakli i naglasili njegovu ulogu i značaj.

Stoga ako sanjate o Nobelovoj nagradi, evo jednog od mogućih puteva do iste!

FINANSIJSKA TRŽIŠTA I INSTRUMENTI

Ekonomisti se slažu da je veoma teško dati jedinstvenu i univerzalnu definiciju finansijskog tržišta. Najšire posmatrano, finansijsko tržište postoji svuda gde se obavljaju finansijske transakcije. U okviru ovog rada finansijsko tržište se može definisati kao mesto na kome se susreću ponuda i tražnja za različitim oblicima finansijskih instrumenata. Visoko organizovano tržište na kome se okupljaju posebno ovlašćeni učesnici koji povezuju kupce i prodavce različitih finansijskih instrumenata nazivamo berzom. Razlikujemo robne ili produktne berze

finansijske berze

mešovite berze

Robne berze su specijalizovane za promet odgovarajućih roba ili proizvoda. Na njima se trguje sa žitaricama, metalima, naftom, zemnim gasom, električnom energijom i ostalim poljoprivrednim proizvodima kao što su meso, mleko, južno voće pa čak i sir.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com